

Latweeschu Awises.

48. gaddagahjums.

No. 19.

Trefschdeenâ, tannî 7. (19.) Maî.

1869.

Latweeschu Awises libof ar faweem peelskumeem makfa 1 rubulî fudr. var gaddu. Kas us fawu wabru apstellebs 24 eksemplarus, wehl weenu dabubs klabt parwetti. Ja-apstelle: **Zelgawâ** Latw. awischu namnâ pee **Zanischewski**; — **Rihgâ** pee **Daniël Minus**, teäteru un wehwera eelas stufri, pee fw. Zahna basnijaz jaunata mahzitaja **Mueller** un pee **Dr. Buchholz**, leelâ Alekxander-eelâ Nr. 18. — **Wiffi** mahzitaji, skobmeisteri, pagasta walditaji, stribweri un zitti tautas draugi teel luhgti, lai lassitajeem apgabba to apstelleshanu. — Redaktora adresse irr: „Pastor Bierhoff, Schloß pr. Riga.“

Rahditajs: Politikas pabrskats. Daschadas sinnas. Utrachan. Kreewu semmes dseljekli. Dimt brabli. Sawada pagehreschana. Wisjauna-lahs sinnas. Preefsch baddazeetejeem. Abildas. Sluddinaschanas.

Politikas pabrskats.

Englandes parlaments dribs gan buhs gallâ ar Irlandes jauno basnijaz likkumu, to ministeris Gladstone tautas-weetneekoom preefschâ zehlis (sk. Latw. Aw. Nr. 10.), bet Irlandeeschi arween wehl nemeerigi, laj gan us paschu Gladstoni skattahs ar leelu pateizibu. Waldiba tohs Zehneeschus, las no wezjeem ministereem wehl bij eelikti zee-tumâ, arlaida wakkâ, bet no ta laika, atkal kerra-eeroh-tschî teel islaupiti no tahm bohtihm, fur tohs pabrdohd, zitti leelgruntneeki sleypen teel nokauti, un pats Korles burmeisteris, kahdâs dsibrês zaur wibnu galwinâ eesildijees, pee galdâ schichohht bij schais sloweht to breesmitigo D'Farrell, las pehrn gribbeja noschout to prinzi Alfred (sk. Latw. Aw. Nr. 26. no 1868). Kad nu pehz Englandes likkumeem waldiba neweenu burmeisteri nedrihst nozelt no ammata bes parlamenta sinnas, tad ministeri taggad no parlamenta pagehresjuschi to likkumu, ka to Korles burmeisteri, D'Sullivan par to drihst nogahst no ammata, ka winsch to D'Farrelli usteizis par teizamu tehwssemes aistahwetaju. Korlê tannî 9. Maî (27. Aprili) kahdi 10,000 zilweki dumpigam burmeisterim leelu gohdu rahdijuschî. — **Italijâ** ta zerriba aug, ka tee tautas-weetneeki us preefschu waldibai wairah ne kâ libds schim peepalihdschâ eelsch wissahm wajadshahm. Italijâ pabrdauds to partiju rohnahs, kam katrai faws padohms, un kas katra us fawu padohmu stihwodamees, waldibai, laj buhtu kahda buhdama, runna prettim. Katra partija ar kahrigahm ozzihm kahro to waldibas gohdu; katra partija pagehre, laj kahninsch no winnas wihreem nemnoht ministerus. Libds kâ kahninsch kahdus jaunus ministerus no weenas partijas uszehlis, tê tuhliht wissas zittas partijas us to fabeedrojahs, tohs ministerus nogahst. Kad nu tas isdohdahs, tad katra partija gaida, laj kahninsch winnai uszizz tohs ministeru ammatûs. Bet wiffi kohpâ tal newarr palikt par ministereem. Tadeht kahninsch zell kahdus zeldams, arween tahs zittas partijas teem jauneem ministereem atkal darra pretti, skahde to waldibu, brehz

par tahm nodohschanahm u. t. j. pr. — Taggadejs ministeru preefschneeks Menabreâ skaidri no Prattâ, ka Italiija fawu muhschu newarr selt, kamehr tautas-weetneeku leelaka puse nau weenprahtibâ ar ministereem. Tad Menabreâ sahka publetees, waj winnam ne-isdotohs fawu partiju sadraudseht ar to tautas-weetneeku partiju, kas irr no paschas Piemontes. Lassitaji sinnahs, ka Wiktor Emanuêls papreefsch til bij Piemontes, Sawojjes un Sardinijas kahninsch, un ka winsch to pahreju Italiiju til tad mantoja, kad tee zittes Italiijas kahnini un firsti tikka iidsiht no faweem pawalstneekoom. Kad Wiktor Emanuêls nu bij palizzis wissai Italiijai par kahninu, bet kad to Kohnu wehl newarr mantoht par galwas pilsehtu, tad Florenze tikka uszelta par Italiijas galwas pilsehtu. Bar to nu tee Piemonteeschi pulkojabs, schelodamees, ka rehainsch wairs nedshwojohht winnu widdû, un no ta laika tee Piemontes tautas-weetneeki, kas wiffi stahw kohpâ kâ weens wihrs, waldibai arween pretti. Schi partija irr leela, un pee winnas peederr dauds brangi wihri. Tad nu Menabreâm riktigi beidsiht isdewees labbu meeru salihkt ar scho partiju, un winnas waddons, tautas-weetneeks Ferraris parlamentâ isstahstija, ka waldibai wairs nebuschohht prettim, bet ka Piemonteeschu partija taggad ar labbu sinnu us to buhschohht palihdsch, ka wissas isdohschanahs un wiffi eenahkumi teel apspreesti bes leelu stihdeschana, tehwssemmei par labbu, un ka tahs partijas walti nekohschahs tehwssemmei par fohdu. Tad nu wiffi ministeri, kâ bij norunnajuschî, kahninam zehla preefschâ, ka parlamenta partijas wairs nestahwoht pa wezzam, laj winsch tadeht wissus ministerus atlaischohht un laj weenain pat wihram usdohdoht, jaunus ministerus no tahm fabeedrotahm partijahm sa-aizinaht. Kehninsch, kâ atri papreefsch jau bij norunnahts, tam pascham Menabreâm pawehleja, laj palekohht par ministeru presidenti kâ bijis, un laj few famekle beedrus. Menabreâ nu zittus no teem lihdschinnigeem ministereem gan patureja, bet zittus zehla no tahs Piemontes partijas; ihpaschi pats Ferraris irr uszeltâ par eelschligu leetu ministeri. Wehl weena masaka partija, kas stahweja widdû starp weziskahm un brihwiskahm partijahm, ministereem irr peebreedrojjees. — **Frantschu** keisars tannî 9. Maî

(27. Aprili) weenu semkopybas leetu israhelischanu tanni pilsehtâ Chartres (sauti: Chartre) apmekledams, laudis usrunnais, laj winnam nahkobt palibgâ, ka tantu warroht west tablah par to brijwibas zeltu, ko patš sawâ waldbibâ effoht usnehmis, ka laj neschaubigi warretu prettiturretees tabm dumpigahm eegribbahm, kas gribboht apgabst wissu kahrtibu. Arri Napoleona ministeri us reis taggad fahk runnoht no brijwibahm, kamehr lihds schim neneeka no tahm negribbeja dsirdeht. Kaddeht winni taggad to brijwibu slawe, ko paschi apgabstuschi? — Tadeht ka tauta taggad tur zell sawus weetneekus preefich parlamenta, un ka waldbiba fahk bihtees, ka tauta nezell waldbibas eenaidneekus. Kad weetneeku ismekleschana buhs pabeigta, tad laikam ministeri aikal aismirichs to brijwibu, ko taggad turr muttê.

Nahkofchu reis ploschi gribbam stahstibt, par to kareu, kas tahlu no mums jo ilgi plohsahs Deenwid-Amerikâ.

Daschadas sinuas.

No eeschwaltis.

No Birschumuischas 22. Aprili. Pehz pahrlaistas flapjdranku seemas, peedsihwojahm jauku pawaffaras laizinu, agrahl ne kâ warrejahm zerrecht. Jan 4. Aprili dabujahm dsirdeht pirma pehrkona duzzinaschanu un siltu augligu leetu, ko waklara-wehisch mums peewedda. Bar tahm 13 deenahm lihds 17. Aprilim, rudsu lauki, plawas un meschi eesahzahs gehrbtees sawâ salkâ apgehrbâ; lohpiini labpraht atstahja kurtis to no jumteem noplehsu falmu barribu, mekedami us gannibahm jaunu sahlti. Tad pusseemelis warreni eesahza puhst un salkâ zetturdeenâ pawaffaras siltums pahrmainijahs ar seemas aukstumu. Semme naktihm safalla, jau eesahza snigt un pirmâ leeldeena safritta labba kahrtâ sneega, kas ap basnizas laiku pret warrenu leetu zihnijahs, gribbedams wirsrohtu paturreht un arri paturreja; jo arri waklar un schodeen treschds swehtkds snigga un semme irr apklahta ar sneegu, kas muhsu spyrgeem rudsulaukeem par jo leelaku atspirdsinaschanu, bet lohpiineem par negaiditu usturras truhkumu.

Tanni nakti pehz Buhputuswehtdeenâs, kahda mahte bij atneffusi un nolikkusi muhsu basnizas kroggâ sawu maso dehlinu, kas, kâ jadohma kahdu 10, waj wairahl neddelu wezs. Behrnisch raud, — mahtes aus negribb dsirdeht winna affarainas luhgschana, mahtes firds behrninam suddusi un deesin tur aigahjusti flehpdamees no sawa meefas augla. Laj gan mekleja un klauschinaja, tomehr wehl lihds schai deenai nau atrasta. Mahtes zeetfirdibu pahrbahrgi nedrihktam noteesahht, sinnadami ka mahtes mihlestiba us sawu behrnu irr patti wisstipraka mihlestibas faite; jo mahtes firds nebehda ne par uggunsleesmahm, tur behrnina dsihwiba glahbjama. Deews ween sinn, kahdas ruhpas un behdas schi behrnina mahtes firdi pahrscheguschas, sawu meefas augli tē atnest un no-

list sweschumâ! Behrnisch spirgts un weffels, bet meefâ nowahrdsis, kâ ka jadohma, ka maifes truhkuma deht laikam mahtes fruhthm peetrubzis sirdals. — Bahrenitim par laimi tepat tuwumâ, nosfirmois tuffschineeks dsihwo, kristigs wihrs, bruhweris Eduard Michael Block ar sawu laulatu draugu Mariju, kam behrnu nau, kam firds eeschehlojahs to peenemt sawâ kopychana. Swehtâ kristibâ behrnisch dabuja to wahrdu Otto Johann.

L.....l.

No Tauerkalna. Tanni 1. Aprili sch. g. tas gohdi-gajs wihrs Ehrmans Reumann, ohtras Tauerkalna appafscheslungmuishas Bukkinu wezzajs faimneeks un meschfargš, aigahja Deewa meerâ us muhschigu duffu. Sawds 75 muhscha gaddos Reumanns irr peedsihwojis labbas un launas deenas, preekus un behdas; jaunibas deenas winsch kungeem irr kalpojis, pehzgaddos Bukkinu mahjâs eezelts par faimneeku un meschfargu, tur sawas muhscha deenas nobeidis; sawus behrnus winsch gohdam isaudsejis; dehs, tehwa pehdas eestahjees, wehl zittus gohda ammatu kopyj, kas winnam ustizeti. Melais sawâ muhschâ neweenu stindu dihkâ nelaida aiseet. Kad wezzumâ meefas spehls fahka sust, tad wehl ar to darbojahs, kas wehl bij eespehjamš; wiswairahl winnam patikka lassihht wiffadas grahmataš un muhsu „Uwises;“ ko kluffâ kambari lassijis, to zitteem jauki pratta isstahstibt. Ka aismigguschajs no daudseem tizzis zeenihts un gohdâ turrehts, to warreja redseht winna behru deenâ, 6. Aprili, tur winnam tehwabehrni, behrnu-behrni, raddi, kaimini un draugi sapulzejahs, to firdsmihko pawaddiht; arri wezzajs meschlungs Wallenburger, lihds ar sawu zeemahhti un freileinehm, atbrauja reisâ ar 8 meschfargeem, kas gohda mundeerds usgehrbuschees, bij tee sahrka neffei. Wairahl ne kâ 2 werstes wezzajs meschlungs un tee meschfargi gahja kahjahm, to sahrku waddoht. Pee jauki puschkota kappâ wehl zitti laudis, sintheem sapulzejuschees, to lihki gaidija. Kad gohdajams basnizas wehrminderis, F. Kreuzberg bij nolassijis jaukus Deewwahrdus, tad deesminas deedajohht draugu guldinajahm kappâ. Dsel-ses krusts, ko aismigguschajs dsihwibas deenas patš bij eegahdajees, us kappu tikka uszeltš, un meschlunga zeemahthe un meitinas to kappu ispuschloja ar jo jaukeem kroheem. Ta mihlestiba tik dauds dwehseles bij dsinnuse, tam pasemmigam wihram wehl kappâ gohdu doht.

Martin Seewald.

Maslawâ tanni 14. Aprili pret pulkst. 8 waklarâ laudis it nefagaiditas eeraudstijuschki 2 astes-swaigsnes, kas Seemela pussē iszeblahs, weena netahlu no ohtras. — Us Maslawas-Kursles dselzjella, netahlu no tahs stanzjas Iwanowo tas pastes-waggonš ar wiffahm grahmatahm, kas ar to pasti tikka subhtitas irr fadedsis tanni 26. Aprili.

No Reepajas. Lassitaji jau no Latw. Aw. Nr. 18. sinn, ka ta telegrafa-drahte, kas eeschjührâ likta no Dah-nussemes us Kreewsemmi, tanni 23. Aprili laimigi

iswilka lihds Leepajai. Pulksten 5ds no rihta wijs tik tahlu bij gattaws, ka pirmu telegrammu warreja aislait no Leepajas us Kopenhageni. No Leepajas aislaida pirmu sinnu us Kopenhageni, ka drahtes gals laimigi atnahjis mallä, un tuhliht no Kopenhagenes atbilda atnahza at-pakkat ar labbas laimes wehleschanu us pabeigto, grubto darbu. Tahdä wijsä no mums ar eelfschjühras telegrafu taggad warr laist sinnas par Kopenhageni un Enlandi us Ameriku. Das nu pateesi muhsu tehwssemes andelei irr par jo leelu labbumu.

Kurssemes gubernatora kungs, ihstänajs stahträhts von Liliënsfeld, no Behterburgas pahbrauzis, atnessa lihds to atwehleschanu, ka pee Kuldigas par Wentes uppi un pee Bauflas par Muhsas uppi drihkt buhweht pastahwigus tiltus no afmineem un ka 30.000 rubuli preelfsch tam jau irr atwehleti no semmes-prestandem. Ihsä laika jau fahkschoht buhweht pehz Jelgawas pilsehta-arkitekta Dieze padohmeem. Tur nu dasch nabaga darbawihrs atraddihs darbu un pelnu. — Pee Jelgawas jau fahkschi buhweht schoffeju no Paleh-eelas us dielzella stanzju.

No Rihgas. Augstajs Keisars ar augstahm gohdafihmehm irr pagohdinajis: Baltisku guberniju generalgubernatori, general-adjutantü Albedinski ar sw. Wladimira ordenu no 2. klasses; Kurssemes ritterschastes semmes-weetneeku jeb wezako, kambarkungu baron von der Necke ar sw. Stanislawas ordenu no 1. klasses; Baltiska generalgubernatora kanzelejas direktori, ihstenu stahträhtu Schilinski ar to paschu ordenu; — ar sw. Wladimira ordenu no 4. klasses to Bidsemmes schandarmu walditaju, palkawneeku Andrejanow un to stahträhtu D. Haken, kas stahw pee Baltiskas generalgubernatora.

No Behterburgas. Tam zitreisigam Baltisku guberniju generalgubernatorim, general-adjutantam baronam B. von Lieven tanni 21. Aprili weeniga meita Helene nomiruse, kas bija par gohda freileini pee leelfirstenes Helene Pawlowna. — Das admirals firsts Aleksander Mentshikow tanni 19. Aprili nomirris; winsch bij par Kreemwalsts suhtitu Konstantinopolä, kad beidsamajs Turku karsch iszehlahs; pehz winsch pee Sebastopoles kahdu laiku bij par wirswaddonu pret Turkeem, Frantscheem un Enlandeescheem.

No Simbirskas to sinnu lassam eelfsch „P. B.“, ka beidsamäs Merza deenäs tee Kurssemes aifgahjeji (kahdas 100 familijas) wehl par seemas zellu atbraukuschu Bukolow kunga muischä, un no sawa kunga labbi tikluschi usnemti; Bukolow kungs schohs sawus kalpus irr eelohrotelejis kahdäs wirtschastes ehkäs, lihds kamehr schie us-buhwehs sawus dsihwoflus. Laudis bijuschu zaur zaurim jauni, peeclahjigi apgehrbti, wesseli un spirgti, ka Kreemi no faukuschu par ihsti sebneem.

Jelgawas teäteri tanni 27. Aprili spehlejuschi Latweeschu kumedinus; spehletaji bijuschu no Rihgas Latwee-

schu beedribas. „Latweeschu Awischu“ rakstijam irr schehl, ka winnam pee laika par to nau laiduschu nelahdas sinnas, ka laj buhtu warrejis issluddinabt zaur „Latw. Awischm.“

No Slohkas. Kä schinni pawaffarä jo daudi un daschadas flimmibas walda muhsu pussi, tä nu arri muhsu 3 dampfluggi, kas brauz starp Rihgas un Slohkas, eedohmajuschees flimmeem palikt. Pirmajs fahlimma masajs „Omni bus“, kas jau laikam no peedsimschanas brehz ar krechtim, jo arween no tablenes dsirdams ar sawu smaggu stennefchanu un nowhschanohs; ohtrs pee Rihgas fahlimma, tschaklajs „Adlers“ ar wehdersfahpehm, beidsoht trefchajs, leelajs „Rapid“ palikka wainigs us kahjahm, jo rittenti effoht saluhfuschu. Ee nu buhtum palikkuschu mallä fehshoht, ja malajs „Omni bus“, laj gan atkal brehkdams un stennedams, tomehr nebuhtu isweffelojees tik tahl ka atkal warr fkeet. „Adler“, kä jau ehrglis, ilgi nezeeta tuppeht lasaretä, kalleji fakalla stiprus plahksterus, kas wehderu isfahrsteja, un pehz jo ihfa laizina, schis muhsu mihlakajs luggis, kas tschakls, preezigs un pastahwig, arri atkal usnehma sawu zellu. Nabaga „Rapid“ netahlu no Slohkas llibis palizis, no saweem matroscheem ar strikkeem tilka wilks prohmu us Rihgas pussi, ohträ deenä pehz notikkuschas nelaimes winnu wehl redsojahm schinpus Dubbelteem. Laj mehš upmalneeki gan dohmajam, ka taggad ar 2 kuggeem pilnigi warretum istikt, tomehr baggatee Rihdsineeki dohma: „Jo wairahl, jo labbahl“ un tadehl flimmam „Rapid“ weetä mums atsuhtijuschu atkal to leelu, wezju mahti „Communication“, laj arri brauz us Slohku, lihds kamehr „Rapid“ paliks wessels us kahjahm. Kahdäs, ka schinni pawaffarä uhdens tik sems, Leeluppe weetahm tik fella, ka seeleem dampfluggieem labbi jafargahs. — Adlera gohdiga kapteines mahjai Mihlgrahwi tanni nakri no 16. us 17. Aprili kahdi 10 laupitaji usrittuschu, wissu waj islaupijuschu, waj fadaustijuschu, kamehr patš kapteine ar sawu jaunu gawpaschianu bij us dampflugga. 6 dwehseles, kas bij mahjäs, no blehscheem bij fajeetas. G. B.

Astrachana. *)

Astrachana, kas gandrihs pus tik leels pilsehts, zil Rihga, gull weenä Wolgas fallä, 80 werstes no Wolgas grihwes eelfsch Kaspijas juhras. Nammi irr zelti no keegelu muhreeem, kam tahds patš isskats, tä teem nammeem Rihgä waj Jelgawä, tikween ar to sawadibu, ka us pagalmju pussi ilweenam namma behninam irr plats, ruhniigs leewenis (Barandah), fur namma dsihwotajeem par waffaru sawa pahchras weeta ar spirdsinadamu wehs-

*) Scho rakitu weens dsimms Latweeisk no paschas Astrachanas mums irr aifuhjtis. Strefnigu waldeews winnam aifuhbtu us tablu Astrachanu. G. B.

minu, kad faule karsti speesch, un par naktihm wehsaka guffuweeta. Mubru seenas nobaltotas sem farkanu dafstinu jumteem, ehlahm dohd jauku isskattu. Netti stary nammeem rohdahs masd dahrstufch, waj kahda klaija starpa, bet wieszaur nams pee namma. Celas irr deewegan plattas, bet nebruggetas, jo alminu nau. Wairakt ne ka pahru 100 werstu augfchpus pilsehtai gan radfes rohnahs, no kam kalki dedsinah, bet alminus te nekur ne-useet. Alminu tufschiba keegelneekeem un pilsehta puifcheleem, kas pa eelahm tekkale, nahf par labbu. Brohti: putni irr labrigi uf wihna ohgahm, ko ar maseem almintineem, kad tohs uf teem sweesch, warr aisdstibt; bet kad alminu nau, tad janemm keegelis, waj dafstufch, kas jafadausa masds gabbalds; bet puifcheli sinu fcho pelnu fewim nemt. Tee samihza un sawikka no mahla masus pizzinus, ko faule istalte un tad wihna dahrstneekeem isfobla un pahrdohd pret wihna ohgahm un zitteem augteem. Kursemneekeem tahdi beesi puttekli swescha leeta, labdi fche pilsehta fazekahs faufas un wehtrainas waffaras deenas. Tee fazekahs til beesi, ka uf 100 fohleem zilweku newarr redseht. Schee puttekli speeschahs pa durwju un lohgu schkirbinahm eefsch nammeem eefsch, ka negribboht ja-eedwascho un janorihj; bet wehl ar to nau gan, tee speeschahs eefsch aifstlehtds skapjds un lahds, fasmulledami balti masgatas drehbes.

Pilsehtneekeu ohtra gruhtiba irr uhdens truhkums, jeb labbahf fazzibt: uhdens peeweschana. Ka wiffa leela aprinki, tapat arri fche kur pilsehts gull, irr sablita semme, jo fche wiffds esards un dibtds sablits uhdens rohnahs, ko newarr dsert. Mas, kohti mas tahdu esaru, kur atrohn dserramu uhdeni; schee esari laikam, ta jadohma, pa semmes appalschu ar Wolgas straumi irr saweenoti. Gedstiwotaji deewegan nopuhlejuschees warren dsikas akkas rakt, arri kunstigas artesiskas akkas dsikli urbt, bet wehl nau isdwees useet saldu dserramu uhdeni. Uhdens ar sawu sahli, kam glauber- un bitter-fahls peemaisjees flakt, irr un paleef nederrigs dschreenam un ehdeenam, no ka tam, kas to bouda, useet wehdera graises ar zaureeschonu. Tahda uhdeni arri seepes neputto, tadeht tas pat drehbju masgashanai nederr. Kad ar fcho uhdeni istabas masga, tad pehzahl wirs faufas grihdas fahls plehwe atrohnahs, ko zittadi newarr nomasgabt ka tik ar Wolgas uhdeni. Behz katra lectus debbescha, kas uhdeni baggatigi isleij, arri katra rei grabwids un paltis, kad uhdens semme salihdis, fahls plehwe rohnahs, ko stepju klaijumds katra laikd warr atrast, tapehz ka nedf zilweku, nedf kahdu brauzeju pehdas to nau nihzinajufchas. Wifs pee nammaturreschanas wajjadfigs uhdens irr peefskappejams no Wolgas, jeb no teem kanaleem, ko eedstiwotaji israkufchi zaur pilsehtu.

Daudf zilweki sawu deenischku maifi peln ar uhdens peeweschanu. Par weenu wahti uhdena jamafia 10 far. Waffara Wolgas uhdens paleef wairakt silts, ne ka ar to

warr flahpes dsiffinah. Tadeht eedstiwotaji par seemu pagrabbds sakrahj warren daudf leddus, ar ko wajara uhdeni atwehsina. Bet neretti gaddahs, ka aukts led-dains uhdens, karsta waffaras laikd dserts, mahgu safalde un flimmibu peewedd. Uf ik 10 zilwekeem karsta waffaras deena 20 libds 25 k leddus iset.

Treschajs truhkums irr malka. Zittu kofku te neuseefi, ka ween pasemmigo wih tolu, kas bes kofpshanas aug. Bet arri wihstols retti useetams un kur tahdi rohnahs, tur winnus uskohj azzihm par jaukumu. Scho jauku Deewa raddijumu neweens malka nezirtih. Malku un buhwokhus peefskappe no tahlahm gubernijahm ar kuggeem pa Wolgu. Tahlajs zefsch fcho prezzi sadahrdina. Par 1 kubikaffi behrsu malku maksd 48 libds 50 rubuli, -par preeschu malku 35 libds 38 rubl. Keegela zepfus nekurrina wis ar malku, bet ar needrahm, kas Wolgas mallas aug. Zefschu needra tahdu karstumu nedohd ka malka, tomehr isdedfina labbus derrigus keegelus.

Ka wiffds Kreemu pilsehtds, tapat arri Astrachana irr kohti daudf basnizu. Patti leelaka un skaisfaka irr ta Kathedrales basniza eefsch kreposta, kas wezds Tataxu laikds usbuhweta. Behz schihf peefskaitama pee skaisfalahm ta Armeneeschu basniza, un te pat tumuma masa Ewangeliska Lutteru basnijina rohnahs, ar masu tohrniti un swannu, no eefschpuffes derrigi apfophyta un ar masahm ehgelehm apgahdata. Magfeniht tahlahf, irr Keemeru katotu basniza, un tad Berseeschu moscheja, kur pehz Turku tizzibas Deewam kalpo. Bei schihm wehl daudf zittas basnizas.

Gedstiwotaju skaits warr- buht 40, libds 45,000. Stary scheem leelaka dalka Kreemi, tad Armeneeschi, Tatarsi, Berseeschu, Wahzi, Bohfi un Schihdi. Waffara ar kuggeem arri Ischerkeffi, Turkmanni un Berseeschu Schihdi atnahf. Kirgihus tikween seema fche warr dabuh redseht. Berseeschu no auguma un isskatta irr paschi skaisfatee zilweki, eetumscha feija, bruhnahm azzihm, palibku deggonu, melnu pilnigy bahrdi, ko wiini mehds farkanu pehrweht, tapat ka naggus pee kahjahm un rohlahm. Kaschozaina zeppure, jeb arri turbans, teem weenumehr galwa, laj buht ahra jeb istaba. To wiini darra sawu plifku galwu flehpdami; jo ta ka mehds bahrdi dsennam, ta wiini dsenn ar puznafi galwas mattus no peeres libds pakausim, tikween wirs aufihm mattus atflahj. Tee gebrbjahs sillds, arri bruhnds garrds swahrfds, kas no appalschas abbejds fahnds eefschefrsti. Pee tahdeem swahrikeem peederr arsfudraborta jobsta, gaisch frunkains mehtelis, plattas sillas biffes, raibas jekkes, tuffeles ar augsteem varehscheem, tuffelu schnullurs paleekts uf augichu, patti tuffele irr ibfa, kas nesuedf wis libds payehicha gollam, tapehz Berseetis newarr wis mud-digi staigah, jif mehds ar saweem sabbazineem, bet to ihju tuffelu dehl winneem sawas kahjas jazek ar apdohmu un lepneem johleem jastaiga. Berseeschu seewischku retti

ween warr dabuht redseht. Un jehschu wiannu reds, to mehr to neredt. No të redsefi? Tè-kabdu reis ar balteem deffeem apsegtò raddijums tew eet garram. Gihmi nebuht nedabusfi redseht, bet tikween diwi azzis un diwi rofkas, dikku isgreesumòs; bet schis raddijums irr Berseeschu feewischka. Armeneeschi irr Schihdeem lihdsigi un gehrbjabs Wahzu mohdes apgehrbà. Teem, kas aif Kaukasus kalneem dshwo, gan effoht saws ihpaschu tautas apgehrbò. — Datareem nau lahga bahrdas. Teem no-sfluhti matti un leinas kahjas. Wianni gehrbjabs „schlaf-rokà,” plattàs bifjes un garròs stulpu sabbakòs, jeb arri kurpès; bet wirskurpès; jeb galloschas teem weenumehr kahjà; tahs wianni tad ween mehdi nowilft, kad Deenu lubds. Arri scheem kaschogaina zeppure, waj arri ar sudrabu isrohtata zeppure irr galwà. — Tscherkessi irr weenumehr apbrunnoti ar sohbeni, schkephu, pischtoli un flinti. — Berseeschu Schihdeem tabds pat apgehrbò kahds Berseescheem; bet Schihdu seija un Schihdu usweschanohs istrabda wiannu tautas sibmes.

Astrachanas eedshwotaju darboschanahs irr daschkahrtiga. No peeminnetahm tautahm irr leela dalka kaufmannu, kam sawas bohtis ar daschadahm prezzehm; zitti kuptschojahs ar siwihm, kawiäru, siwju libni; zitti ar labbibu, malku; zitti ar tshju un bohniwillu. Ammatneeki irr wiswairahl Kreemi, Wahzi un Armeneeschi.

Astrachanas klimats irr wiltigs un ne-ultrizams. Wassaras farstums daschurcis irr wairahl par 30°, un seemas aufstums brihscham arri wairahl ne-kà 30°. Tä tas hijis 1772 un 1779 gaddòs, kad putni pa gaisu skreenoht nosalluschi semmè kritto. Schinni 1869. gaddà seema pee mums mehrena. Bahru deenu preeksch seemas swebstkeem dabujahm kaimanu zellu un saltumu lihds 20°, kas pastahweja lihds 22. Januärim. Tad laifs atmettahs filts lihds 8° siltuma. Sneegs jau nokuffis un jadchma, ka seema beigujees; jo Merz mehnescha eefahkumà pee mums Wolgas stroume leddu mehds falauft un pebz ne-ilga laifa fuggineekem zellu atwehrt.

Sneegs un lectus pee mums irr reitti weefi, kas tik usnahf semmes augleem par pohstu. Dahrsu kohpschana tik tur ween rediana, fur uhdens turumà, ar fo dahrsus warr aplaisibt; bet laistschana noteel tà: Wehja sudmallas irr usbuhwetòs tuwu pee uhdena, jeb labbahl fazzibt pahr par uhdeni. Spahrnu gallòs peezerinati spanni, kas spahrneem greechotees peesmekahs ar uhdeni un pazzellahs gaisà, uhdeni eeleedamas tanni renne, kam weens gals pa 30 lihds 40 pehdu pazeltis gaisà un obris gals eelaists tanni dahrsà, fo grihb aplaisibt. Uhdens pa renni schaujabs dahrsà leelaja grahwi, bet no schenens isdallahs pa dandz zitteem grahwischem pa wissu dahrsu. Kad ne wissu dahrsu, bet tikween kahdas eschas grihb aplaisibt, tad grahwju gallus, tabdà garrumà zil wajag auidambe escha turumà, pagreesch rennes gallu taijini uf scho weetu, un tad laisch sudmallas wolkà, kas uhdeni

smest un leij, lihds kamehr grahwis pahrepluhst par mal-lahm, un tahm eschahm veness drehnumu. Dahrsòs mehds audsinabt: arbuses, melohnes, gurkus, kahpostus, burkahnus, kahlus, (greeschnus), kartoffelus, abbolus, bumbeerus, pluhmes, kesberes, aprikoses, psirsiches, turku-kweeschus (Mais), turku-pipari un wihnu. Dahrsuturreem ruhp wiswairahl audsinabt arbuses un melohnes, jo schee augli par waffaru irr tufschineeku deenischka maife. Wihna ohgas mehds pahrdohf kekharòs, 4 lihds 5 kap. par th. Zil dahrgi tee zitti dahrsà augli, to wehl neefmu dabujis skaidri sinabt. Astrachanas wihns irr gahrshigs un spebzigs. 1 stohps farkona wihna maffa 30 lihds 40 kap. Zitti wihni wehl lehtaki. Wehl weena sorte augku schè rohnahs tufschineekem par usturu, prohti; uhdens reeksti, kas dihkòs un esaròs papilnam rohnahs, fo iswabra un ehd ar fahli. Wianneem gandrihs tabda patti gahrshca, kà kartoffeleem. Par lauku kohpschany neko newarru stahstibt, talab ka ar to schè neweens nepublejahs; jo lectus truhst un laufus tà ar uhdeni newarr aplaisibt, kà dahrsus. Labbibu no augfchejahm gubernijahm ar fuggem weewedd par Wolgu.

Astrachana, 1. Februäri 1869.

G. Lvtl.

(Uf preekschu beigume.)

Areenu semmes dselszelli.

I. Gattawi dselszelli. No Pehterburgas lihds Maslawai 604 werstes, no Maslawas lihds Nischninowgorod 410 w., no Maslawas lihds Sergijewski un Poshad 66 w., no Maslawas lihds Kurjk 501 w., no Maslawas lihds Kasan 196, no Kasan lihds Kossow 184, no Kossow lihds Woronesch 170, no Kasebsk lihds Morschansk 120, no Jelez lihds Grassi 103, no Wolgas lihds Don uppi 73, no Gruscharka lihds Alfai 72, no Odessa lihds Balta ar fabnuzellu lihds Tirasopol 24^{1/2}, no Balta lihds Jelisometgrad 239, no Pehterburgas lihds Warschamwai ar fabnuzellu lihds Prubschu rohbeschahm 1207, no Pehterburgas lihds Zarkloje feto 25, no Pehterburgas lihds Peterhof 51, no Ribgas lihds Dinburgai 204, no Dinburgas lihds Witebsk 242, no Witebsk lihds Kossowl 255, no Kossowl lihds Orel 250, no Warschawas lihds Tirasopol 192, no Warschawas lihds Wihnei 325, no Warschawas lihds Bromberg 131, Lodz 26, no Helsingfors lihds Tawastehns 202, no Jelgawas lihds Ribgai 40, no Kurjk lihds Bromari 20 w. Pawissam kohpà lihds 6000 werstes.

II. Dselszelli, fo taggad taifa. No Ribinsk lihds Osettschenkai 278, no Sergijewsk un Poshad lihds Jaroslawl 200, no Schuja lihds Iwanowa 82, no Maslawas lihds Smolenskai 275, no Jelez lihds Orel 177, no Grassi lihds Berisoglebsk 195, no Kossow lihds Tambow 65, no Tambow lihds Saratow 340, no Kurjk lihds

Ufow ar fahnuzellu libds Rostaw un Alfai 775, no Kursk libds Kiëw 438, no Kiëw libds Balta ar fahnuzellu libds Wolotschik un Verditschew 622^{3/4}, no Krementschug libds Karlow 247, no Jelisawetgrad libds Krementschug 150, no Tiraëpol libds Rischinees 65, Binnaufemmes zellsch 350, no Poti libds Tiflis 288. Pawissam libds 4500 werstes. No Maslawas libds Jaroslawl, no Schuja libds Zwandwo, no Zelez libds Drel, no Grafi libds Borisoglebsk, no Koslow libds Tambow, no Kursk libds Ufow, no Kiëw libds Balta, no Balta libds Krementschug un no Tiraëpol libds Rischinew buhs schinni gadda gattawi.

III. Dselfzetti, fo doh ma taifibt. Wjalka-Dwina; Wologda-Ribinsk jeb Jaroslawl; Nischni-Nowgorod-Kasan-Tjumen; Orenburg; no Nischni-Nowgorod us Simbirsk, no Moschansk us Pensa, Kusnezl, Sistran, Samara un Busuluk; Borisoglebsk-Kamischin; Borisoglebsk-Zarizin; Woronesch-Gruschewka; us Krim: a) no Losomar stanzijas us Jekaterinoslawl un Meelitopol us Sewastopol un Feëdostia; un b) no Krementschug us Berislawl un Berekop us Sewastopol ar fahnuzelleem us Aersohn un Nikolajew; no Brest-Litowsk us Bjelestok libds Prubschu rohbeschahm; Brest-Litowsk-Smolensk; Verditschew-Brest; Witebsk-Mohilew; Koslawl-Bachmatsch; Serpuchow-Bransk; Kasehl-Wjasma; no Reschin us Tschernigow, Bobruisk jeb Rogatschew un no turrenes us Witebsk jeb Koslawl un us Wilna jeb Landwarowo; Rowno-Leepajas; Kihgas-Leepajas; Kihgas-Wentspils; Tiflis-Baku un wehl dauds zitti. Bet la jau ohtra Latw. Awischu nummurà bij teikts, la abtraki newehleschoht zittus zellus taifibt, kamehr papreefsch Sewastopoles, Leepajas, Mohilewas, Mohilew-Brest, Zarizin, Gruschewojes, Busulukes un Bjalostok-Brestes zelli buschoht gattawi.

Diwi brahli.

4.

Jahnis nefazzija zittu neko, la: „Es preezajohs, la tu atkal schè, un teescham arri scheid palikfi un Deewu wairahk nekahr dinasi.“

„Es pirktschu Dubihna mahjas un muhsu mahjas. Waj es winnas nedabuschu — —?!“

Jahnis, kas to tublin nesapratta, pehdigi lehnem teiza: „Kadeht tu nedabus? tew irr latra labba, tu effi jauns schus un naudas arri tew irr.“

„Bateesi, jau esmu nomannijis, la schis jauks behrns labpraht manni eeredi, bet meiteescheem irr paslehpumi, — warrbuht, la zits jau tai labbaki patihk!“

Regine brihscham palikka fahrana, brihscham bahla, kad tehws to smulko bruchtganu eewedda istaba.

„Taggad tu winnu warri dabuht!“ wezzajs fazzija, „preefsch diwi gaddeem, kad tu pasleppeni pehz winnas gluhneji, es to nebuhtu lahwis. Bet taggad tu effi

lungs, tew dauds naudas, un ta nauda pahrgrohsa dauds!“

„Teefa gan,“ ta Regine fazzija, no pirmahs negaiditas fatilshchanahs atpuhtufees; „teefa gan,“ ta winna ar zeetu balfi fazzija, „ta pahrgrohsa dauds! Kad winsch sawu naudu buhtu pelnijis, tad man ta patiktu it labbi, bet kas gulloht nahlusi, ta man netihk, ta atkal tapat gulloht eet proh. Es negribbu Kahrfa; tam muhsu semmes dsihwe slihta!“

Pee ta wahrda winna palikka zeeta pret wissu tehwa luhgschanu un bahrschanu — un pret dusmu pilna atraidita bruchtganu, kas dusmigis faktà sehdeja un behdigis azzis grohsija.

Ohtra rihth Zahnis preefsch faules jou bij kahja. Kad us brokfastu mahjas pahrmahza, tad us galda atradda weenu fatihtu rulli ar dukateem, tur klaht sikhmiti, kur bij rakstihst:

„Deews laj tew glahbj un swehti, Jahn, es ar sawu naudu aifreisofchu us zittu labbaku semmi, kur wehl wairahk warr winneht, un kur meitu, wihna un kahrtschu pilniba irr; wehl reis tur gribbu prohweht. Mohz tu pa tam sawu tihrumu, flauz sawas baltahs gohwis un mohzees libds firmam wezzumam! Nemm scho naudu un no tahs funnu buhdas ar to taifi mahju, un ne-aifmirsti sawu ustizamu brahli Kahrli.“

Jahnis to naudu eelikka skappi un dohmaja pee sewis: „Kad winsch reis nahks atpakkal, tad warrbuht winnam pascham tahs wajadsch!“ — to fazzijis winsch atkal gahja pee sawa darba.

Diwi gaddi pagahja ahtri. Zahna „funnu buhd a“ bij pahrwahrtufees, par skaitu mahjinu, winna tihrum palikka leelahs, ta balta gohws pawairoja winna gannibu arween leelaku, un gohwninas tschaklee pehz nahkamee pildija Zahna mahju ar sweestu, peenu un galku. Winnam wairs nebij jastrahda par algadfi, wezza tehwa masajs krahjums neffa labbas intresses. Jahnis bij ar meeru par sawu pascha lotteriju, fo ar speedreem un ar gohdu bij winnejis. Gan daschu reis winnam azzis pahrschreha un gannijahs eelch ta baggata Dubihn faimneeka dahrsa, kas libds ar mahju pehz tehwa mirschanas Dubihnam peederreja, — ta daita Regine labpraht zeenija strahdaht tanni auglu dahrsa.

„Kapehz ta meitina neprezzahs?“ ta Jahnis proffija patš few un preezajahs latru reis, kad schi tohs bruchtganus atraidija, kaut patš nepratta, par kam winnam schee preeki; jo winnu fatilshchanahs bij: „Labdeen Jahn!“ — „Paldeews, paldeews, mausel Regine!“ Wairahk pehz Zahna tehwa mirschanas winni nebij runnajaschi, kaut abbi jaunibas beedri lohpa usangufschi uk spehlesuschi. Weenu deenu winna, pee dahrsa sehstas peenahlusi, Jahn mihligi apfweizinja un winna baltahs lohpinus usteiza un ta jau daschus wahrduš metta, kamehr pehdigi ar bailigu balfi winnu ta usrunnaja: „Jahn, tew ta baggata

atraitne B. japrezze, winna wehl irr jauna, muddiga see-wa un tu ar winnas buhfi it laimig!“

Jahnis winnu ufflattija apbrihnodams, kà winna to usdohmajuse, un kà winna gan sinnatu, ka ta atraitne winnu nemtu; bet pehz' it lehnem atteija: „Nebuh's teesa, ka es winnas nemfchu. Man netihl seewa, kas manni darra baggatu, es pat's esmu jauns un warru strahdaht un negribbu, ka seewa manni buhs usturreht.“ Reginei pahrgahja kà deggohfch ugguns par waigeem. Winna usmetta luhpas, it kà gribbetu fazzih: „Tu effi nerra!“ Un no ta laika winni wair's nejatiffahs ne ar weenu wobru. — Jahnis bij 30 gaddus wezs un Regine flaitija 22. Gan dasch lab's galwu grohfidams teiza: Irr laiks, ka tas meitens dohma us prezzeschanohs. Bet winna palikka pee ta wezza wahrda.

Jau zetturta seema tuwojahs pehz ta laika, ka wezzaj's Schubergis fawu mahju atstahja un jaunu ruhmi semmes flehpi bij usnehmis. Wehlu makkara, pulkstens fitta desmit, kad Jahnis fawu grahamtu aistaijsja zeet, fur winsch bij lassijis par Amerikas dshwi. Galwu grohfidams winsch to grahamtu likka pee mallas, pee jemis teikdams: „Winsch gan arri tur pee laimes un swehtibas nebuhs tizzis, ja winsch nebuhs mahzije's strahdaht.“ Tà dshwi apbehndinaht's par fawu brahli winsch pashulail gribbeja eet gulleht, tē stipri pee lohga klaweja. Sabihjuschamees Jahnim lampa no rohkahm gribbeja iskrift. Ur tahm dohmahm, ka tas buhschoht Kahrlis, ko nu weentreis fagaidijis dabuschocht redseht, winnam kà jauna dshwiba unahja. Laj gan Kahrlis winnam daud's roises darrija, tal pee wiffa ta winsch to weeglo putni mibleja winna labbas fird's dehl. Bet pawiffam zitta, bailu pilna bals's winnu mohdinaja no ta fapna. „Deewa dehl, Jahn, attaisi flehgi wakkà!“

Sabihjees winsch flehgi atwehra wakkà. Ahra fneega gaischumà Regina stahweja, bahla kà mirrons; sohbi tai klabbaja un affaras par waigeem pluhstoh, winna sauza: „Jahn, Kristus miblestibas dehl effi schelstirdigs un nahz pahri pee mums! Tehws mirst un ar tewi gribb runnaht!“

Ur pahri lehzeeneem Jahnis bij ahra; Regine gahja kahdus sohflus eepreel'sch, bet ne wahrda neteiza. Jahnim bij tà ap firdi, ka winsch nesinnaja, waj labbas, waj fliktas dohmas winnu wadda; reisahm fird's winnam no schelabahm gribbeja pahrtuhft tahs daitas preel'schgahjejas dehl; reisahm atkal tam murgi preel'schà stahdijahs, kad peeminneja zil winnam wezzaj's tehws bij zeetis zaur Dubihnu! —

Pee Dubihn fainneeka wifs bij kluffu un tumfchi; til no ta lohga, fur tas flimneek's gulleja gaischums atspihdeja eel'sch tumfchas nakt's. Regine kluffam eelihda tanni istabà, fur smagga bals's tai jau prettiffanneja: „Waj tu winnu dabuji? waj winsch nahks?“ — Jahnis eegahja un teiza: „Schè esmu, Dubihn fainneek's!“ Kad winsch to bahlu wihru us nahwes gultas usflattija,

tad winsch redseja it kà fawu tehwu pehdeja-stunda, un winnam azzis pahrtuhda ar affarahm.

(Us preel'schu wehl.)

Sawada pagehreschana.

Kad Parisè augstas kahrtas dahmas preel'sch kahdas labderrigas buhschanas naidu gribb sadabuht, tad tahs isfchuj un istaifa wiffadas jaunas mohdes leetas. Wiffas schahdas leetinas masà bohti pehz kahrtes smuffi teel falkitas, fakahrtas un tad pashas dahmas tahs arri pahrdohd. Tà ween reis' kahdà no tahm bohtehm weena no Parisès augstakas kahrtas skaitakahm dahmahm sehdeja un isdahwaja fawas jaunas mohdes leetas. Winna wiffem kahrigeem flattitajeem luhdja pehz miblestibas un labdarri'schanas dahwanahm; us tahdu wihfi ta daud's noudas sadabuja. Pee winnas kahdà deenà eenahja weens jauns zilweks, kas gan pehz augstakas kahrtas laudihm isflattijahs, bet sawà buhschana un sawà istureschanahs rahdijahs jo lepn's. Schis gauschi apbrihnoja to skaitu pahrdeweju, bet no tahs nelo nepirka.

„Un juh's, mans lungs, no mannis nelo negribbat pirkt?“

„Es, madame?“

„Ko juh's gribbat?“

„Ko es gribbu, tas nau til lehti dabujams!“ jaunaj's zilweks tai ar mibligu gihmi atbildeja.

„Warrbuht kad —“

„Es to jums nedrihftu fazzih.“

„Saklat ween!“

„Kad nu juh's man madame atkaujat; — es gribbu weenu no juh'su mattu-bisahm.“

Dahma winnam neneeka ne-atbildeja; winna nehma schlehres, nogreesa weenu fawu mattu-bisu un eedewa to jaunam zilwekam ar scheem wahrdeem:

„Mans lungs, ta maksà 500 frankus.“

Lepnajs jauneklis nu wair's newarreja dingetees, nei arri to leetu atpakkat doht, bet winnam par to bisu ar skahbu gihmi 500 franki bij ja-aismaksà nabageem par labbu.

M. K.

Wisjaunakahs sinna's.

Us Behterburgu tanni 30. Aprilli no Persijas pilsehtas Teheran sinna's atlaistas, ka tur Muhamedaneefchi, kas fawas tizzibas dehl jau fenn leelu eenaidihu turreja sawà starpà, us eelahm til breefwiigi sahfa kautees, ka waldibai saldatt bij jahubra starpà tohs atkal apmeeringaht. 300 zilweki tappa waj nokauti waj eewainoti, 500 fanemti zeeti.

Madridè tanni 13. (1.) Mai. Dreuse lungs no Spanijas fortes bija pagehreis, lai tuhda wiffem wehrgeem brikwibu atdohd. Bet us to nau eegahjufchi tamdeht, ka waldiba bija apshliffusi to wehrgebruhwaischana's leetu tulih, kad tee fuhititi no Kubas fallas buhs atpakkat, iwest gallà.

No Parisès telegrafs tanni 14. (2.) Mai sinno. Zeels laufchu pulks, kas bij fapulzejees tautas weetneekus iswehleht, sahfa, to frantschu dumpa-dseefmu dseedadams, sabuntotees un polizejai wirft laustees. Polizejas inspektors un ir daud's polizejas saldatt stipri tappa eewainoti, fameht beidsoht winnai

tomehr isdewahs to dūnpi apspeest. Dīrdeja no dumpineekem ir tahdas issaukšanas, kas flaidri parahdija, ka kaisaru wairs negribbōht par semmes waldneeku.

Behterburgā tannā 2. Mai pehz pusdeenas kà telegrafs stano par 1mu 5% eefschēgu usdewu-aisleeneschānu 172 rubl. un par 2tru 169 rubl. tappa malfati. R. S—z.

Brecksch baddazetejeem

Subbatē pee mannis wehl ir nodohiti: E. B. 1 rub., — Libse L. 20 kap., — J. Korsche 50 kap., — Sloblas basnizas . uppurī 3 rub. 24 kap., libds schim pawiffam 39 rub. 36 kap. — Latw. Aw. apgabds.

Atbildas.

J. Et-dt. — E. B. — J. Br. — J. W. — S. An. — J. W. un' wehl zitteem draugeem. Baldeews par Juhfu atfuhijumeem, kas sawā laika tiks eelksti Latw. Awisēs.

Peter W—ky. Par Latweeschu rakstu (draugu) beedribas beidsamu fapulzeschanobs libds schim tabs apsoblitas, pilnigas sinas ne-esnuu srehjis laist laudis, ka tas protokolis man wehl nau atfuhitibis.

Martin S—d. Gan man tas buhtu var preeku, ja Jubs manni kabdu reis apmekletu. Taggad pat wezzam wibram reisofchana ne-istnahl pabizrutba, jo Jubs pee mann warrai abrankt par dselzjellu un dampstuggl. Preeks man kairu reis leels, kad kabds no manneem lassitajeem manni awmekle, un kad mutti pret mutti dabuju isrunnatees par muhsu tautas un tehsemmites wajadsbahm.

Latw. Amischn apgabdatajs: **Gothard Bierhoff.**

Par Rihgas-Zelgawas dselseszellu

no 1. Mai to braukschānu taggad tā eerikfejufchi:

	no ribta		vehz pusdeenas		walfarā		Brauzejam jamalka:					
	stundas	minut.	stundas	minut.	stundas	minut.	I. klassē.		II. klassē.		III. klassē.	
	rub.	kap.	rub.	kap.	rub.	kap.	rub.	kap.	rub.	kap.	rub.	kap.
no Rihgas isbrauks	9	15	3	30	9	45	—	—	—	—	—	—
Dleija } eebrauks	9	42	4	3	10	12	—	57	—	43	—	24
	9	47	4	11	10	17	—	—	—	—	—	—
Zelgawā eebrauks	10	15	4	45	10	45	1	17	—	88	—	49
no Zelgawas isbrauks	7	30	1	30	8	—	—	—	—	—	—	—
Dleija } eebrauks	7	58	2	4	8	28	—	60	—	45	—	25
	8	3	2	12	8	33	—	—	—	—	—	—
Rihgā eebrauks	8	30	2	45	9	—	1	17	—	88	—	49

Sluddinaschānas.

Brecksch Subbates baddazetejeem

pee mannim no Salkasnischas basnizas-draudses, zaur mahzitaju, cemarfatī 2 rubl. 40 kap., pawiffam 37 rubl. 5 kap. Janischewffti.

No tabs eefsch Luktuma aprinka buhdamas Sehmes pagasta-waldischānas, schabdeem pee Sehmes pagasta veederigeem, ka:

- 1) Anfs Freymann,
- 2) Andrit Zahmeel un
- 3) Zebtab Zebksohn,

las bes passēhm abrus sawa pagasta usturras un las galwas-naudu nau malfajufchi, — zeel teel peefohdinabts, sawus parodus bes kaweschānas nomalfabt. Biffas muifchus un pagasta-poffesjas tā kà namma turretaji no schibs pagasta-waldischānas toby luhgii, minnetus pagasta lohzetkus bes passēhm un kwitanzēhm ne-usturreht, bet winnus kà arrestantus us sawu pagastu nosubtit.

Schimbē, pagasta-waldischānā, 9. Aprill 1869. (Nr. 72.) Pagastawez.: Janne Bergmann. Pagastaftribw.: Kronberg.

Isluddinaschāna no torgeem.

No Zelgawas domehnu kambara teefas zaur scho wiffeem toby sinams daribts, ka ta peeweschāna no daschada materiāla preeksch buhweschānas tabs frohna dakas no Oribwes-tilla (5 werkes no Zelgawas), kà arī ta peeskappeschāna no zitteem materiāleem pret flaidru naudu, tam mafabkfohtajam nodobtas un deht tam 12. Mai sch. g. torgis un 14. ta wofcha wehnescha veretorgo-terminsch pulstien 11. preeksch pusdeenas schibs kambara teefas-namā tays noturrebis, tur arī tabs klachtas notaischānas war redseht.

Zelgawas pillt. 29. Aprill 1869. (Nr. 1617.) Kamb. teef. infreht. palihgs: Herzberg. Rakitu weddeja weeta: Widmann.

Blantenseltes muifchā ta mohderechāna toby us renti dohta.

Waizinaschāna.

Kalugas gubernija, 25 werkes no tabs aprinka wifschias Schidra un 40 werkes no Drel-Biteffias dselzjeka-itanzijas Bronst buhdamā, tai grafa leelmabtei Delow-Dawidow pee derriḡa muifcha Dwsorol, toby waitabl pusmuifschas, ka wirtschafites ehtas no wofcha pamatta jaunās buhwetas, pa 200—300 pubraweetahm artamas semmes, ar 30 pubraweetahm labhu wlasu appafsch schabdahm peenemmigahm notaischānabm us 24 gaddeem us arrenti isdohtas:

- 1) Arrentatorim par pirmo gaddu nau nefabda arrente jamalka;
- 2) tad tam par teem nabkofschēem 6 gaddeem par pubraweetu 50 kap., par tablahl nabkofschēem 6 gaddeem 75 kap. un beidfoht 1 rubulis par pubraweetu eepreeksch jamalka;
- 3) plawas, labbas gannitbas un dedsinama malka par weli;
- 4) wifs wajadstigs inventarijums arrentatorim pascham ja-avgabda;
- 5) vehz to 24 gaddu notezzeschānas arrentatorim ir ta rekte, to notezzeschū kuntrakti par to wofchu malku atjaunohi.

Lee laudis, kas to gribb usnentees, warr libds Mai beigahm jeb Juni sch. g. eefahkuma us to muifchu wofchu nobraukt un tur meldeetes, un las no winneem to kontrakti noslehd, dabu tad 25 rubulus jeha-naudas smalfatus. Zabrauz tā; No Zelgawas us Witefflu libds tai stanzijat Bronst wa dselzjellu, turpat iwofschschits jaremm un pa leelzjellu us to aprinka pilstedu Schidra, libds tai fahdschaf Staroi Mischeni jabrauz, un no turienes 3 werkes libds tai leelakai muifchā Dwsorol. Kas negribb turp nobraukt, tas warr zaur grabmatu turp rakstibt ar scho adresi:

Калужской Губерн. Жиздринскаго уезда управляющему имениями Генералъ-лейтенанта, Сенатора, Графа Толстого, Карлу Федоровичу Бурхардъ въ Село Овсорокъ.

Dhofsmuifschas masā muifchā, pee Zelgawas, ir mohderechāna us pakti isdohdama. 3

Kaunistu.

Preedes un egles dehtus, plawtas un apshagetus preedes baitus par wislehtako ringu wabrdohd 3

kaufmannis J. Girschfeld pee Annas wabrteem.

Tannā 22. Aprili sch. g. Wandenes muifschā weens laddus 9 gaddus wejs dumjt-brudns firgs, las us weenu azil pawiffam aktis, us ohtu tā leelzhs gan wehl drufstā redhigs, ir uslibdis. Kam schis firgs buhtu veederriḡs, toby tabehl zaur scho aizinabts, 4 nedeku laika a dato ar tahdahm parahdischānabm, ka pateesi ta firga ibitneels ir, Wandene veeteittees un pret ta firga kohpochānas un isfluddinaschānas naudas aimalfschānas sawu lohpu wāremt; jittadi tas firgs tays uskairnēts tā, ka newenemat nepeederriḡs un wabrdohs. 2

Wandenes pagasta teefas appafschratjis. 28. Aprill 1869. (Nr. 127.)

D. Aufohn

Derpel-Mehmelmuifschā, netabl no Baulskas, tur Zelgawas un Rihgas leelzjefsch kohpā sa-eeet, tofcha jaunmohdes Adler-arklus no kaltas dsel-ses wiffadā leelumā var wislehtata malku. 1

Rabbi fehklas un ehdami rahzeni (kay-tofki) Dshelapri, toby wabrdohi no 1
Ribagges muifschas-waldischānas.
Libagge pee Lasseem, tannā 18. Aprill 1869.

Rabbus faufas Kreem- un Wabzlemmes rudsus, kà arī labhus faufas Glatfchu fehklas meeschus wabrdohd 3
kaufmannis J. Girschfeld pee Annas wabrteem.

No jensures atwehlehts. Zelgawā, 5. Mai 1869. Nr. 41.

Druckabts pee J. W. Steffenhagen un dehta. (Tē klacht peelikkums: Basnizas un skohlas sinnas.)

Basnizas un skohlas sinnas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Mahditajs: Sinnas. Kam friht mahzitajus uselt? Nahwes peeminata. Missiõnes sinnas no Indijas. Schidi.

Sinnas.

Kursemmes Bihbelesbeedriba islaiduse laudis fawas gadda-sinnas par to, ko strahdajuse tanni 1868. gadda; ta irr ta 34. reisa, ka schi teizama beedriba likuse drukkast fawas gadda-sinnas. Beedribas naudas rehkinums irr schahds:

No 1867. gadda lahdè atlikkaks	1736 rub.	84 kap.
Tanni 1868. gadda eenahja	1652 "	37 "
pawiffam	3389 rub.	21 kap.
no schihs naudas tilla isdohti	1298 "	78 "

Lahte atlikkaks-uf to 1869. gaddu 2090 rub. 43 kap. Tannis 1652 rub. 37 kap., kas pehrn eenahkuschi, arri tahs miblestibas dahwanas irr eerehkinatas, kas no zittahm Kursemmes Latweefchu draudsehm irr famestas preeksch jaunu drukkast-plahschu eegahdaschapas, ar ko to swehtu Bihbeli no jauna drukkaks, lihds ka Bielensteina mahzitajs muhsu mihlahs wezzas Bihbeles wallodu buhs pahrlabbojis un isflaidrojis. Lassitajeem jau daschahrt effam peeminnejuschi, ka tee wihri, kas pirmee to sw. Bihbeli preeksch 200 gaddeem pahrtulkoja par Latwifski, to Latweefchu wallodu til flaidri wehl nebij eemahziju-schees, zil wajadsetu, un tadeht dasch wahrdrinsch tur nau likts pilnigi flaidra Latweefchu walloda. Tadeht Kursemmes un Rihgas Bihbelbeedribas Latweefchu Bihbeles wallodu leek pahrluhkoht un pahrlabboht no Bielensteina mahzitaja, muhsu laikds zits neweens Latweefchu wallodas likkumus un fawadibas til flaidri nemahl un ne-isdibbina, zil Bielensteina mahzitajs, kas taggad Latweefchu rakstu (draugu) beedribai wehl irr par presidenti. Ta Jauna Derriba jau irr gattawa pahrluhkota; bet tahs jaunus drukkast-plahstes ahtrahf neliks leet, pirms wiffa Bihbele nebuhs pahrluhkota, ka laj tas leelajs darbs eetu us reis un lehtahf. No Wezzas Derribas arri jau dascha grahmata irr pahrluhkota. Bielensteina mahzitajs Merza bij flims ar ballahm; bet schelligajs Deews winnu iszehla, ka laj winsch muhsu tautai scho wajadfigu, swehtitu darbu warretu pabeigt; laj nu gan darbs zaur to flimmibu tilla aiskawehts, tomehr atkal eet us preekschu. Preeksch Leeldeenahm Dahwida dseefmu grahmata bij gattawa pahrluhkota. Preeksch scho drukkast-plahschu isleeschanas jauni drukkajamai Bihbeli pehrn gadda irr dohti:

no Willkumeestès (Egipten) draudses	4 rub.	17 kap.
" Merratas	10 "	" "
" Barbeles	11 "	" "
" Kalnamuischas	10 "	" "
" Salgalles	10 "	" "
" Felgawas Latw. pilsehta	4 "	" "
" Balgalles	8 "	" "
" Saldus	48 "	" "
" Bihbelesbeedr. apr. komit. lohj.	1 "	" "
pawiffam	106 rub.	17 kap.

lihds 1868. gadda eefahkuma preeksch tam bija jau dohti. 1815 " 85^{1/2} "

lihds 1. Januärim 1869 pawiffam 1922 rub. 2^{1/2} kap.

Scho dahwanu starpa ihpaschi japeeminn, ka Barbeles dr. skohlas behrni samettuschi 6 rub. Laj nu gan pehrnajs gads bij deewsgan gruhts, tatschu tahs augschä minnetas draudses wehl fawu artawu spehjuschas mest preeksch schi wajadfiga swehta-darba. Laj Deews tahm zittahm Kursemmes un Widssemmes draudsehm eefilda firdis, ka arri samett naudu preeksch jaunus drukkast Bihbeli. No Rihgas Bihbelesbeedribas man lihds schim nekahdas sinnas nau atnahkuschas. Latw. Aw. apgahd.

No Bahrbeles draudses, Bauiskas aprinki. Ar leelu firdapreeku mihteem tautas brahkeem to sinnu warram doht, ka ir pee mums, muhsu masä draudse dseedataju beedriba eetaifjussees. Ittin ahtri lihds 60 dseedataji, wihrischki un seewischki, fabeedrojuschees, un til duhschigi un firnigi mahzajs dseedaht, ka no 22. Januära sch. g. kad pirma sa-eeschanas deena bij, jau til dauds eemahzijuschees, ka leela luhdsamä deenä, basniza kollektes un daschas zittas dseefmas us 4 balsihm nodseedaja. — Sinnams ka ar to newarram leelitees, ka mums jau eetu lohti labbi bes nekahdas misseschanas, jo „wifs eefahkums irr gruhts;“ bet tihri tas irr par brihnumu, ka mehš til ihfä laikä jau til dauds prohtam un mahlam, ko mehš mahlam. Kä mums teek stahstihst, tad gan wehl nekur dseedataji til duhschigi un ruhpiigi us dseedafchanas mahzifchanohs ne-effoht bijuschi zil muhsu dseedataji. — Mehš dseedam us zihpareem, un spreescham, ka us zihpareem irr weeglahka un riktigahka dseedafchana preeksch neklohsteem, ne ka us nohtehm, un preezajamees par fawu skohlmeisteri, kas par brihnumu ahtri, weegli un riktigi to dseedafchanu mums proht eelet un eekalt. Mehš bes leelischanas zerream, ka, ja til dseedataji arween us preekschu til kruhtigi turresees, ka tad

drihs daschahm wezzalahm dseedataju beedribahm — blakku tiksim. — Us tam laj tas Wisspehzigajs, lam par gohdu tas wifs noteek — mums un wisseem zitteem laj palihds, fa meh's Wiinam warretum dseedah't muhsu firdis ar jau-lahm flawas un pateilshanas dseesmahm scheit wir's semmes, un tur jaun's debbesis preeksch Winna gohda krehfla ar tuhltshofschahrt jaukakahm balsihm un dseesmahm!

„Sirds, manna sirds, to Kungu augsti flawe,
Tam jaukas flawas dseemas dseedah't steids;
No wiffas sirds tam pateiltees nekawe,
Un Winna gohdu muhscham teikt nebeids!“

A. R. ft. sch.

Kam kriht mahzitajus uszelt?

(Statt. veeliff. pee Latw. Wv. Nr. 17.)

Bet kad tomehr zittas draudses gadditohs, kas netizzigus, fliktus, neschfistus wihrus uszeltu par wezzajeem un runnatajeem, tad til zaur to nahks gaisma, fa patte ta draudse jau eeksch sewis irr sapuuse un garrigi nomiruse, — tur tad zaur to nebuhs labbah, fa gruntneeki ween zeff mahzitaju; jo fur wiffa draudse eeksch grehkeem nomiruse, tur jau tee baggatee laudis papreeksch bij nomiruschy eeksch grehkeem. Tee semmaku kabitu laudis tohs augstaku kabitu laudis nepawadda us grehkeem zaur sawu launu preekschshimi, bet tee augstakee laudis tohs semmakohs pawadda us grehkeem zaur sawu preekschshimi. Bet kad draudse wehl irr dsihwa eeksch tizzibas, tad winna arri zels labbus, dsihwus wezzakus; turprettim kad tee ween irr tee runnataji un spreedeji, lam nekustamas mantas peederr, tad ta labbaka draudse nihkst, ja tee runnataji irr netizzigi; jo ta manta ne-apgalwo to tizzibu! —

Atkal zitti prettirunnataji sakka, fa ta effoh't bailiga leeta, fa muhsu tizzibas draudsehm to galwofschanu, kas basnizu un mahzitaju ustureschana'i irr no nekustamu mantu ihpaschneekem, tur buhs atmes't, fur winnas dsihwo appaksch sweschas tizzibas waldibahm, waj starp sweschas tizzibas laudihm; jo kad tahm zittahm tizzibahm ta basnizas ustureschana effoh't apgalwota zaur waldibu, waj zaur nekustamu mantu ihpaschneekem, tad tabs zittas tizzibas ahtri dabuschoh't to wirsrohlu, un daud's tizzibas lohzekti no muhsu tizzibas bubschoh't atrist, un toi tizzibai peekrist, fur winneem masahl jamaksa preeksch basnizu un mahzitaju ustureschana's! Turprettim meh's sakkom, kas sawu basnizu labprah't negribb ustureht, un kas nandas dehl atriht, tas laj eet jo ahtrah't jo labbah; jo tai Gwangeliskai basnizai tahds irr par sohdu, ne par gohdu. Labbah irr, mas draudses-lohzektu, kas irr dsihwi eeksch tizzibas, ne la daud's draudses-lohzektu, kas irr nomiruschy eeksch mantas-kahribas. — Waj tad schahdi prettirunnataji wehl nau redsejuschy un atsinuschy, fa katrs zilweks, kas sawu tizzibu mible, arri labprah't dohd preeksch sawas tizzibas waijadshibahm, un fur tee draudses-lohzekti paschi sawu basnizu un mahzitaju usture, tur

wiani tohs zeeni un mible daud's wajrah't, ne la tur, fur nekas no winneem neteek atrassih'ts, laj paschi dohd un gahda preeksch sawas basnizas. Bet sinnam's, fur paschi draudses-lohzekti sawu basnizu un mahzitaju usture, tur wiani arri paschi gribb shidrunnah't un spreest eeksch basnizas waijadshibahm. Jo labbi pasihstu weenu masu juhmallas draudsti, lam til no 5 gaddeem atpakkat paschai sawa basniza. Schi masa draudsite sawu basnizu usture til no miblestibas dahwanahm ween, un lihds la to miblestibas dahwanu peetruhks, te basniza winnai tiks aifshelgta zeet. Bet schi patte masa draudsite pehrn gadda, badda gadda sawu basnizu pahrbuhweja un jaun's ehrgesles likka tairist. — Ta irr wiffur: ko kahds mible, preeksch ta winsch gahda; par ko kahds pat's gahda nespeests, to winsch mible! — Tad beidsoh't meh's wiffu, ko 3 nummuro's par scho leetu effam rakstijuschy, sch'e wehl faleekam ihso's teikumos:

1) Kas basnizu un mahzitaju ustureschana apgalwo, tam kriht mahzitajus iswehleht un uszelt.

2) Kamehr basnizu un mahzitaju ustureschana irr apgalwota no nekustamahm mantahm, kamehr leelgruntneekem un maigruntneekem kriht mahzitajus iswehleht un uszelt.

3) Kad basnizu un mahzitaju ustureschana irr apgalwota no dwehselehm, tad arri wisseem galwotajeem arri ta rekte kriht sawu mahzitaju iswehleht.

4) Labbaka isweleschana irr, ja wiffi galwotaji kohpa no sawa widdus tohs wihrus, lam labba flawa irr eeksch Deewa draudses, uszell par saweem wezzajeem, un ja schee wezzajee iswehle to mahzitaju.

Mahwes peemiina.

Zeffmallä branga preede shahweja, kad man tur gad-dijahs gaxram braukt, tad preeks man sibbenaja azzis scho staltu kohlu usflattoht. Kahda deenä atkal tur brauzoh't flattohs, flattohs. — bet — preede bija nolaisita!

Atkal tahlah't pee zekka ohsohls saksoja warren kupls un flais's. Kustonu kostoni tur kohrteli bija usnehmuschy un tautu tautas ap winnu bija seedejuschas un nihkuschas. Kahda deenä tur brauzoh't redseju kohlu nonihkuschu! Sibbens bija eespehris, warrenu sarru nopleh'sis un no pascha kohla misu stipri noschlehlis. Kohks nihkst. Daschadas dohmas darbojahs to usflattoht.

Gan sirdi kerah's, kad eemihlehts kohks tohp noguh'ts. Tomehr tur ween flattamees us flaidahm un praukeem. Bet kad sirsnigi miblehts draugs dsihwibas gaita nokuffis, sawu speeki pee mallas nolizzis, tad sirds it sawadi teek kustinata. Tur neslattamees wis us flaidahm un praukeem, bet la us fehklas grandu, kas kapsehtas eeswehtita lauka tohp sehts us augschamzelschanohs. Tur slattamees us mahlu byhdinu, kas tufsha atshakta, no lam mihlaj's weefis, sawa Westitaja rohkas apkampis,

atschlihees tehwa mahjäs pahrnaht, fur daud to dsihwoktu irr.

Mengel-draudse, kam sawa paschas basniza, un kas peedert pee Maddaleenes draudses, wihrs dsihwoja, flaisk lä preede, stiprs lä obsohls, dedsig garrä, tizzigs darbös. Schis gohda wihrs bija Behweru fainneels Jahn's Leep, kas 80 gaddus un 25 deenas nodsihwojis, no sawa Kunga tikla atajinahts. Lihdi 44 gaddeem par basnizas wehrminderi bija kalpojis, un pahr par 30 gaddeem par skohlmeisteri. Kad mahzitajam til il 3. swehtdeenä turp janobrauz Deema mihtus wahrduß fluddinaht, tad pa tahm 2 swehtdeenahm, kas starpä, wünsch draudsei spreddiki lassija preekschä. Sawam Kungam no wiffas firds padewees, wünsch tam arri kalpoja swehtä preekä: „Es un mans nams kalposim tam Kungam.“ Tabda bija wiffa winna dsihwoschana. U Obgeres uppes jaukeem krasteem Behweru mahja usbuweia, un pee tahs kahdi ohsoli no tehwu tehwu laikeem stahw. Tur daschreis dsikkäs dohmäs staigajis, arti affaräs, kad preeksch 22 gaddeem tas Kungs winnam atajinaja mihtetu laulatu draudseni. Bet jo fahpigas affaras raudajis un ar jo dsikkahm nopuhshanahm sawas durwis wirrinajis, kad tizzibas pahrbaudischanas wehtra mihtu Widsemmi pahrstaigoja. Tad Behwer tehwa balsä bija, lä kahda fazeja balsä tulsneß, lo nei klausä, nei dsird! Tomehr daudseem tobrihd arri bijis par leelu stiprinachanu, zitteem atkal par leelu preeku, par lo wehl schodeen dasch labß winnam pateizahs. Laj duff weegläs smiltis, laj par winna kappu skann un swann tee debbes pulksteni tahs Engelü dseefmas: „Swehtigi irr tee mirruschi, kas eeksch ta Kunga nomirst no schi brihscha. Tee scham tas Gars fakka, la tee duff no sawahm darboschanahm, un winnu darbi tohs pawadda.“ Parahd. gr. 14, 13.

Jeschu 80 pawaffaras scheit redsejis, tomehr no wezuma nebija nolihjis, neds prahts palizis plahnahs, neds auffs aiskrittuschas, laj gan mihtajs atschu gaischums bija nolaidees. Behwer tehws wehl tahdä spehla salkoja la ruddeni pats lihdi ar mihtem sawejeem spehziigi un preeziigi schluttes krahwe, nei par duhmeem nei par karstu fauli behdadams. Schinni glihti aplohptä druhwä sawus sehjumus wehl jo salkus dabuja redseht. „Mehs us zerribu sehjam graudinu.“

U Mahrtineem weztehws apfarga. Slimmiba bija tahda, la labpraht neko newarreja baudiht. Ar to spehls fakka eet masumä. Ilgodamees ilgojahs pehz sawa Pestitaja meelasta. Pee flimneeku flimneekem esmu bijis, tomehr, lo pee schi mihta drauga redseju, to rekti ween dabu peedsihwoht. Ne-isteizama swehta lihgsimiba to pahrnehma sawa Kunga Jesus swehtu meelastu baudiht. To peeminneschu kamehr dsihwoschu. Winna mihtajs waidtsch spihdeja garrigä preekä. Tur tä lä atspihdedams atspihdeja Betlemes gaischums un winna gars lihgsimo-

jahs eeksch tahs muhschigas dseefmas: „Es jums pasfluddinaju leelu preeku, kas wisseem laudihm notiks, jo jums schodeen tas Pestitajs dsimmis.“ Slawedams wünsch baudiä sawa Pestitaja meelastu.

Ta Kunga schelastiba tam dahwinaja pilnä, gaischä prahtä palikt lihds pehdigam dsihwibas brihtnam. Swehtdeenäs rihts atnahza. Wezzalam deklam runnaja, laj schoreis ne-eijoht us basnizu, laj paleekoht pee winna, newarroht sinnahst lä ar winnu buhschoht, — tad wehl pahrpraffijis par daschadahm leetahm un sataisjees, te tas Kungs, paschä tanni laika, kad zittahrt basnizä spreddiki bija lassijis, us to runnaja: „Nahz schurp pee man. tu ustizzigs kalps.“ Weegli sawu galwinu weztehws nolikka un jau tä Kunga engelis winna garru bija pahrneßis muhschigas meera mahjäs.

Ohtra swehtdeenä weztehwi glabbajahm. Laj gan bij peefazibts, la tschetrös til lo warreschu nobraukt Mengel-basnizä, tomehr wiffa Mengel-draudse bija fanahkse. Tam, kas wiffa draudsei par preekschümi bijis, wiffa draudse arri gribbeja mihtestibas un pateizibas pawaddischanu doht; arti Mengel leelkungs bija atnahzis sawu wezzu ustizzigu fainneeku un basnizas kalpu ar gohda pawaddischanu gohdaht. U behrehm weztehwi uslikahm; tad winna trihs debli, snohti un jitti raddi — un pee ta wiffi gribbeja palihdseht — to eeneßa basnizä. Altara preekschä nolikka appuschobtu sarku, un swezjes wissaplahrt nostahdija. Tahs, lä mohdinadamas, apspihdeja wezza skohlmeistera kluffas mahjäs ar winnas krohna salkumeem, lo mihtestiba tam bija wihjuß. Basniza bija lauschu peebahsta, — bet tik kluffa, kluffa! — Kad jauki bija dseedahst, tad ar pakustinatu sirdi sawam firds mihtam draugam un darba beedram pa 41 gaddu laiku no altara peeminneschanas spreddiki nosazziju. Dseedadami tad neschus winnu us kappsehtu aissneßahm un tur guldinajahm tä Kunga wahrda, kas fakka: „Es esmu ta augschamzelschanahs un ta dsihwiba.“ Jahn. 11, 25.

Laj gan Mohsus leezina, la effam it lä meegs, lä sahle, kas sawihst, laj gan sawus gaddus pawaddam lä pasakku, tomehr, kad schinni wahjä, grehzigä un tadehl mirstamä meesä ta Kunga Kristus gihmis paschä firds dsikkumä irr eeshmejees, lä behdu wehträ tä preeku faulitē, lä karstä zihnischanahs, tä dedsigas luhgschanas, — kad weena dwehsele schinni mahlu buhdinä, no muhschibas gaismas apskaidrota sawu zekku scheit nostajogajust pehz ta wahrda „muhsu dsihwoschana irr debbesis!“ (Wihlipp. 3, 7); tad tomehr tahda dwehsele scheit swehtischanu atstahj pakkat, us behrau behrneem. Bet draugeem winnas peeminneschana irr lä smarshigä sahle no Lihbanon kalna, lä meddus no Ranaanas semmes. Tee pateizahs tam Kungam, kas teem dewis aplaimoteem baudiht tahdas dwehseles mihtestibu un tizzibu. Winnas

peeminneschana fakko pastahwiga kamehr teem ta deena aust, fur schkriti draugi zaur ta Kunga Kristus dahrgu, muhschigu nopelnu tohp saweenoti muhschibas klaijumos, Tehwa mahjäs.

R. Stoll,

Maddaleenes un Mengel-draudses mahzitajs.

Missiones sinnas no Indijas.

Leipzigas missiones direktors Hardeland 28. Nowemberi ar Deewa palihgu laimigis un wessels irr pahrbrauzis no Indijas. — 20. Augusta, 1867. gadda winsch tappa issuhthits, laj Indijas draudses un wissu missiones darbu pahrluhkotu. Lihds ar winnu tas jaunajs missionars Kahl aibrauzu turp. Winnu zelsch tohs wedda zaur Deenwid-Kreewsemmi, tad par Melnu-juhru us Konstantinopoli, no turrenes par Widdus-juhru us Kanaansemmi (Jerusalemi un tahs zittas fwehtas weetas), no turrenes us Egipiti; no Suetzes ar dampfluggi par Sarkano-juhru un par Indijas-juhru us paschu Indiju. — 29. Nowemberi winni peebrauzu pee Madras pilsehta. Tannis pirmajäs nedeläs direktora kungs fataisijahs us sawu darbu; no 2—9. Februärim turreja Trankebarä to pirmu sinodi; tuhdat pehz sinodes winsch isbrauzu par wissahm missiones stanzijahm un ismekleja, ka tur eet ar Deewa walstibu. Scho darbu direktors darrija zauru waffaru lihds Augusta mehnesim. Tad noturreja ohtru sinodi ar wisseem Indijas missionareem no 30. Augusta lihds 6. Septemberim. — 18. Septemberi pehz pabeigta darba atkal isbrauzu no Trankebares, apmekleja papreelsch tohs pilsehtus Kalkutta, Benares, Delhi, Bombai, tad greefahs atpakkal us Ciropu un nonahza 14. Nowemberi Marfellä Franzijä un 23. Nowemberi mahjäs Leipzigä. — Winsch Deewam fakka leelas pateizibas, kas winnam 15 mehneschus schehligi irr palihdsejis, ka zelsch winnam nau bijis pawelti, bet wissas leetas labbi isdewees.

Direktors Hardeland lihds ar muhsu missionareem tanni sinodē, ko turreja pehz pabeigta darba, irr nospreeduschi daschas jaunas leetas, ka us preelschu buhs darriht. Stary zittahm leetahm winni arri nospreeda, ka arri tahm Indijas draudsehm (täpat ka wissahm draudsehm muhsu semmē) buhs jamaksa kahda dalka par kristibahm, laulafchanahm, glabbafchanahm u. t. j. pr. un tad wehl fallafis dahwanas no draudschu lohzeekteem, zil warrehs un gribbehs doht. Schi nauda taps famesta 2 lahdes, nabagu-lahde un basnizas-lahde. Nabagu-lahde liks wissas dahwanas, kas eenahl zaur basnizas-mazzinu (uppuri) un wissas tahs dahwanas, kas ihpafchi taps dohtas preelsch nabageem; ar schihm dahwanahm draudses nabagi tiks usturreti. Wissas zittas dahwanas nahf basni-

zas-lahde. No basnizas-lahdes wissi missiones sullaini, ka katketi un zitti dabuhs sawu algu; no basnizas-lahdes arri nauda taps nemta, ja pee basnizas un pee missiones nammeem buhweschana waj pahrlabboschana buhs wajjadfiga; par to naudu, kas wehl atleek, patte draudse spreedihs, ko ar to buhs darriht. Mahzitajs sa-azina wajjadfigä laikä wissu draudsi un tad winni aprunnajahs par wissahm naudas leetahm.

Tanni sinodē winni arri spreeduschi par skohlas buhschanu. Tahs skohlas buhs schahdas: 1) semmos tautas-skohlas, 2) augstas tautas-skohlas, 3) semmas enliskas skohlas, 4) augsta enliska skohla (gimnastija), 5) semmajis seminaris (kur tautas-skohlmeisteri un katketu palihgi jamahza), 6) augstais seminaris (kur augsti skohlmeisteri un katketi jamahza), 7) mahzitaju seminaris (kur tee tohp mahziti, kas gribb palift par mahzitajeem). Tad nu ta skohlas buhschana tur ittin gruntigi irr eezelta. — Teem laudihm, kas sawus behrnus suhta skohlä, gan jamaksa skohlas-nauda, bet ar to wehl newarr usturreht tahs skohlas, tapehz no missiones-lahdes wehl japeeleek flahht. Tomehr tee missionari arween wairahl par to gribb gahdaht, laj tahs Indijas draudses stahwetu paschas us sawahm kahjahm un warretu istikt bes missiones-naudas peepalihdsefchanas; tad ar to missiones-naudu wairahl warrehs gahdaht par teem paganeem, kas wehl tahli nomaldijuschees no Deewa zekteem. Tee missionari tad tik laj strahda paganu staryä ween; bet kur jau kahdas kristigas zehluschahs paganu staryä zaur missionaru publinu, tur tad missionari tahs atdohs mahzitaju lohpschana. Sinnams tee mahzitaji no schejenes netiks suhthiti, bet turpat seminarä ismahziti, no paschu Indeeschu tizzigeem jaunekteem un wihreem nemti. D. P.

Schihdi.

Ne septin reis, bet septindesmit reis septin Schihdi irr peewilti tikluschi, leekeem Messijaseem pakkal skreedami. Wehl 17. gaddu simteni Schihdu suhthiti pee toreiseja Galandes waldineeka Olivera Kromwella prassijuschu, waj winsch effoht tas, us ko schee gaidoht.

Israeta zerriba irr welta. Pehz winnu paschu fwehtahm grahamatahm Dahwida fugga ismirrusi, is ka tak tam Messijafam bija zeltees.

Schihdi, tomehr ne wissi, un ar winneem arri daud kristiti par Messijafu to mammonu peenehmuschu. Winni danzo ap selta tekku, it ka winnu tehwi, kad no Egiptes bij isgahjuschi.

Latw. Awischu apgahdatajs: Gotthard Bierhoff.

No zensures atwehlehta, Jalgawä, 30. April 1869. Nr. 40.

Druckahs pee J. B. Steffenhagen un depla.